

Granskare eller granskande organ

Vem kan vara granskare vid kvalificeringar? Måste man anlita en oberoende granskare? Kan man kvalificera svetsare och procedurer själv?

Svaren är att i normalfallet agerar en person utsedd av tillverkaren – oftast det egna företaget – granskare. Lämpligt är någon som ingår i personal för tillsyn vid svetsning på företaget.

Begreppet granskare eller granskande organ förekommer i standarderna för kvalifikationskrav, till exempel SO 9606-1 för svetsarprovning, ISO 14732 för operatörsprövning och ISO 15614-1 för procedurkontroll.

Mallar och verktyg

För detta kan man använda de mallar som listas nedan (lösenord krävs):

- Checklista/protokoll för svetsarprovning
- Svetsarprovningssintyg (EN 287-1)
- Svetsarprovningssintyg (ISO 9606-1)
- Svetsarprovningssintyg (ISO 9606-2)
- Intyg från provning av svetsoperatör (EN 1418)
- WPQR - Protokoll procedurkontroll (ISO 15614-1)
- pWPS & WPS - Svetsdatablad (ISO 15609-1)

Mer material finns i *Verktyslådan för svetsansvariga*.

Om man har begränsade resurser när det gäller provning kan man låta ett ackrediterat laboratorium utföra denna, se Swedacs Ackrediteringsregister.

Om man ändå vill ha en oberoende granskare

Även om man inte har särskilda krav på oberoende granskare kan det i vissa fall vara lämpligt att anlita en oberoende granskare som konsult. Exempelvis kan man ha vissa kunder för vilka det är bekvämt att visa oberoende utfärdad dokumentation vid en kontraktsdiskussion, eller om man saknar kompetens för granskning. Då kan det gå att räkna hem den högre kostnaden. De

medlemmar i Svetskommissionen som är ackrediterade för svetsarprovning (de tre första även för procedurkontroll):

- Inspecta Sweden AB
- FORCE Technology Sweden AB
- Dekra (fd ÅF-Kontroll AB)
- TRK Kontrolladministration AB

Definition

Definitionen av granskare kommer från ISO/TR 25901:2007:

Granskare är en person eller organisation som är utsedd att verifiera överensstämmelse med tillämpad standard.

Särskilt fall

Observera att det i särskilda fall kan behövas en extern oberoende granskare eller granskande organ.

Ett exempel på ett särskilt fall då en oberoende granskare behövs är viss tillverkning under PED (tryckkärlsdirektivet), som säger att:

Metoderna och personalen ska vad gäller tryckbärande anordningar i kategorierna II, III och IV vara bedömda och godkända av ett kompetent tredjepartsorgan som efter tillverkarens val kan vara ett anmält organ, eller ett erkänt tredjepartsorgan.

Det krävs ingen oberoende granskare vid tillämpning av EN 1090 eller EN 15085.

Teknisk kunskap och ansvar

Det finns inga generella krav på teknisk kunskap för personer som agerar granskare. Det är den som utser granskaren som ansvarar för att granskaren har tillämplig teknisk kunskap. Det är lämpligt att följa kraven på teknisk kunskap i ISO 14731 för tillsyn vid svetsning, och dess hänvisning till utbildning till diplom (som underlättar verifiering av kunskapsnivån).

Svetskommissionen, som är svensk huvudman för det internationella utbildningssystemet för svetspersonal, ställer krav på de svetslärare som ska granska svetsarprovning i samband med examinering inom systemet, att de utöver sin IWS även genomgått kursen ”Auktorisation för övervakning av svetsarprovning”. Innehållet i denna kurs är även användbart för den som agerar granskare i vilket fall som helst.

Sammanfattning

Kort kan man säga att antingen utser du en person på ditt företag till granskare eller så använder du dig av en oberoende granskare. Något man inte kommer ifrån är att du som tillverkare alltid ansvarar för din svetsning (alla aktiviteter i kvalitetssystemet), även om du anlitar en oberoende granskare. Det är du som tillverkare som utser granskaren.

Kontakt standardisering

Mathias Lundin
08-120 304 01
mathias.lundin@svets.se